Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет природничої освіти та природокористування

Кафедра географії, геодезії та землеустрою

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

виробничої практики

(вид і назва практики)

Здобувачки ОС «Магістр» І курсу, 162 групи

спеціальності 014. Середня освіта

Освітня програма 014.07 Середня освіта (Географія)
очної форми навчання

Піштой Анастасії Олександрівни

Умань – 2026

Щоденник виробничої практики магістра є фундаментальним інструментом професійної рефлексії, що дозволяє інтегрувати теоретичні знання з галузі дидактики та географії у прикладну площину діяльності закладу загальної середньої освіти. У контексті підготовки вчителя-дослідника за спеціальністю 014.07, ведення щоденника забезпечує систематичний моніторинг розвитку професійних компетентностей, зокрема здатності до проектування освітнього середовища згідно з вимогами НУШ. Струмківський ліцей, з його специфічним історичним профілем та досвідом роботи в умовах воєнного стану, надає унікальну базу для апробації сучасних методик навчання.Від організаційних формальностей та ознайомлення з нормативною базою перейдемо до детального структурування робочого графіку та аналізу освітнього ритму закладу.

1. Організація освітнього процесу: розклад дзвінків навчального закладу

Дотримання часового регламенту в Струмківському ліцеї є не лише вимогою адміністративної дисципліни, а й критичною умовою забезпечення здоров’язбережувального середовища. Враховуючи сільську локацію закладу, розклад дзвінків оптимізовано для забезпечення максимальної продуктивності. Важливою особливістю є інтеграція патріотичного виховання у щоденний ритм через загальнонаціональну хвилину мовчання о 09:00, що формує ціннісні орієнтири учнівської молоді.

Таблиця №1.Розклад дзвінків

Урок	Час проведення	Перерва
1	09:00 – 09:45	10 хв
2	09:55 – 10:40	10 хв
3	10:50 – 11:35	20 хв
4	11:55 – 12:40	20 хв
5	13:00 – 13:45	10 хв
6	13:55 – 14:40	10 хв
7	14:50 – 15:35	10 хв
8	15:45 – 16:30	10 хв
Індивідуальні консультації		з 14:00 – 17:00

Таблиця №2. Розклад уроків (10 клас)

День	1 урок	2 урок	3 урок	4 урок	5 урок	6 урок
Пн	Історія	Географія	Математика	Укр. мова	Фізкультура	Англ. мова
Вт	Біологія	Математика	Хімія	Історія	Укр. літ.	Захист України
Ср	Англ. мова	Фізика	Географія	Біологія	Мистецтво	Математика
Чт	Укр. мова	Фізкультура	Фізика	Математика	Захист України	Інформатика
Пт	Біологія	Історія	Англ. мова	Хімія	Укр. літ.	Географія

Таблиця №3.Розклад уроків (11 клас)

День	1 урок	2 урок	3 урок	4 урок	5 урок	6 урок
Пн	Історія	Українська мова	Математика	Біологія	Фізкультура	Англійська мова
Вт	Біологія	Математика	Хімія	Історія	Українська література	Захист України
Ср	Англійська мова	Фізика	Географія	Біологія	Мистецтво	Математика
Чт	Українська мова	Фізкультура	Фізика	Математика	Захист України	Інформатика
Пт	Біологія	Історія	Англійська мова	Хімія	Українська література	Астрономія

Побудова розкладу в ліцеї базується на принципах чергування складних дисциплін природничо-математичного циклу з гуманітарними предметами, що відповідає "Історичному" профілю закладу. Розміщення фахових предметів (Історія, Географія) на початку дня (1-2 уроки) дозволяє використовувати пік інтелектуальної працездатності старшокласників для аналізу складних причинно-наслідкових зв’язків.

3. Соціальний паспорт та кадровий склад

Соціальна структура 10-го класу Струмківського ліцею відображає концепцію НУШ щодо розвитку самоврядування та лідерських якостей.

Професійна взаємодія забезпечується стабільним педагогічним кадровим складом (21 особа) під керівництвом досвідченої адміністрації, що створює сприятливі умови для наставництва магістра-практиканта.

Таблиця №4.Кадровий склад (Адміністрація та фахівці)

№	ПІБ	Посада	Предмет, який викладає	Класний керівник _ класу
1	Яковенко Олена Анатоліївна	Директор навчально-виховного закладу (середньої загальноосвітньої школи, спеціалізованої школи, гімназії, інтернату і т. ін.)	Зарубіжна література	
2	Котовенко Людмила Іванівна	Вчитель початкового навчально-виховного закладу	Класний керівник	2
3	Камишева Олена Григорівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Англійська мова	6
4	Баришева Уляна Кирилівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Математика	
5	Платонова Марія Федорівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Фізика	
6	Гач Ольга Вікторівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Українська мова та література	7
7	Лошкарьова Оксана Борисівна	Заступник директора з навчально-виховної роботи	Хімія	
8	Ушакова Маріанна Вікторівна	Вчитель початкового навчально-виховного закладу		1
9	Степанова Ольга Олександрівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Біологія	

10	Саченко Олексій Євгенійович	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Фізична культура	9
11	Цуркан Олена Михайлівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Мистецтво	10
12	Бурлаченко Маргарита Петрівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Історія	
13	Пантелеймонова Ольга Федорівна	Заступник директора з виховної роботи	Географія	
14	Власюк Анастасія Віталіївна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Інформатика	8
15	Гайдаржи Євген Петрович	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Захист України	
16	Шидловська Наталя Борисівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Астрономія	5
17	Тихонова Марія Василівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу		
18	Власюк Наталія Олексіївна	Вчитель початкового навчально-виховного закладу	Історія	3
19	Цуркан Марина Олександрівна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Українська мова та література	11
20	Сербінова Наталя Сергіївна	Вчитель початкового навчально-виховного закладу		4
21	Кірієнко Наталія Євгеніївна	Вчитель середнього навчально-виховного закладу	Математика	

Таблиця №5.Соціальний паспорт 10 класу (14 учнів)

№	ПІП	Доручення
1	Мельников Кіріл Віталійович	Сектор спорту
2	Казанжи Кирило Віталійович	Сектор спорту
3	Буда Анастасія Сергіївна	Сектор освіти
4	Данильченко Анна Олександрівна	Староста класу
5	Огурцова Ангеліна Геннадіївна	Інформаційний сектор
6	Петрова Ксенія Сергіївна	Заступник старости
7	Сілініченко Анісія Олександрівна	Сектор дисципліни та порядку
8	Козаченко Поліна Олегівна	Сектор освіти
9	Бабинін Артем Григорович	Сектор волонтерства
10	Гончар Олексій Сергійович	Сектор освіти
11	Журя Михайло Владиславович	Сектор спорту
12	Петрова Віра Андріївна	Сектор освіти
13	Петренко Леонід Леонідович	Інформаційний сектор
14	Тимошенко Марія Ігорівна	Сектор освіти

Таблиця №5.Соціальний паспорт 11 класу (9 учнів)

№	ПІП	Доручення
1	Корник Станіслав Григорович	Заступник старости
2	Огурцова Катерина Сергіївна	Сектор освіти
3	Ткаченко Анастасія Сергіївна	Сектор освіти
4	Тимошенко Сергій Михайлович	Сектор освіти
5	Загороднюк Іван Олександрович	Сектор спорту

6	Молдованенко Євгеній Русланович	Сектор спорту
7	Сидоров Вадим Дмитрович	Староста класу
8	Шилов Костянтин Олександрович	Сектор освіти
9	Окорокова Ксенія Русланівна	Олімпіади з навчальних предметів

4. Комплексний аналіз педагогічної діяльності (25 уроків)

Методика спостереження базувалася на аналізі дидактичних циклів уроку та їх відповідності оновленій програмі 2022 року (рівень стандарту). Особлива увага приділялася використанню ІКТ-інструментів та активізації пізнавальної діяльності учнів через евристичні методи.

Звіти про відвідані та проведені уроки

Урок №1 (Географія, 10 клас)

Тема: Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу.

Етап уроку	Дії вчителя	Дії учнів	Психолого-педагогічний ефект	Примітка
Актуалізація опорних знань	Організовує фронтальну бесіду про світові бренди та ТНК, ставить проблемні запитання.	Відповідають на запитання, пригадують вивчений матеріал, наводять приклади відомих корпорацій.	Актуалізуються попередні знання, створюється ситуація успіху та «відомого».	Підготовка до сприйняття нового матеріалу; використано мультимедіа.
Мотивація навчальної діяльності	Використовує розповідь з елементами проблемності щодо впливу глобалізації на повсякденне життя.	Слухають, висловлюють припущення про переваги та ризики глобальних процесів.	Формується пізнавальний інтерес, внутрішня мотивація до навчання.	Налаштування на сприйняття складного теоретичного матеріалу.

Повідомлення теми та завдань уроку	Чітко формулює тему, разом з учнями визначає очікувані результати (аналіз наслідків глобалізації).	Усвідомлюють тему та мету уроку, співвідносять із власними очікуваннями.	Спрямування навчальної діяльності, формування цілеспрямованості.	Доцільно залучити учнів до формулювання цілей через метод «Очікування».
Вивчення нового матеріалу	Пояснює сутність глобалізації, організовує роботу зі схемою «Наслідки глобалізації».	Аналізують схему, конспектують основні тези, працюють з підручником.	Розвиток системного мислення та аналітичних здібностей.	Акцент на вмінні встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
Закріплення та рефлексія	Модерує дискусію «Україна в глобальному світі», використовує метод «Прес».	Висловлюють аргументи, обґрунтовують власну позицію щодо ролі України.	Формування громадянської позиції, розвиток критичного мислення.	Використання інтерактивних методів навчання.

Урок №2 (Географія, 10 клас)
Тема: Сучасна політична карта світу та регіонів.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Повідомлення теми та завдань	Формулює тему, ставить проблемне питання про динамічність політичної карти світу.	Усвідомлюють мету, прогнозують можливі зміни державних кордонів у майбутньому.	Пробудження пізнавального інтересу та розвиток уяви.	Використано актуальну політичну карту ООН.
Формування нових знань	Дає детальну характеристику основних типів держав за різними ознаками.	Здійснюють класифікацію країн за формою правління та устроєм.	Опанування наукової термінології та логічного мислення.	Робота в парах; використання роздаткового матеріалу.

Актуалізація опорних знань	Організовує бліц-опитування щодо знання найбільших країн світу та їхніх столиць.	Швидко відповідають на запитання, показують об'єкти на настінній карті.	Концентрація уваги, активізація пам'яті.	Підготовка до сприйняття типології держав.
Закріплення та контроль	Пропонує практичне завдання: знайти на карті та виписати приклади монархій і республік.	Працюють з атласами, заповнюють порівняльну таблицю в зошитах.	Закріплення навичок роботи з картографічними джерелами.	Самостійна робота з елементами самоперевірки.

Урок №3 (Біологія, 10 клас)

Тема: Організм як біологічна система.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Мотивація навчальної діяльності	Використовує розповідь про ієрархічні рівні організації життя.	Слухають, складають ієрархічну схему рівнів організації.	Формування розуміння цілісності та взаємозв'язку систем.	Використано 3D-моделі клітин та організмів.
Повідомлення теми та завдань	Формулює тему уроку, визначає ключові поняття для вивчення.	Записують тему, усвідомлюють завдання практичної частини.	Спрямування діяльності, налаштування на практичну роботу.	Використано інтерактивну дошку.
Практикум (застосування знань)	Організовує лабораторне спостереження за біологічними об'єктами.	Проводять спостереження, описують властивості живого.	Розвиток практичних навичок аналізу та опису об'єктів.	Робота з мікроскопом та живими препаратами.
Узагальнення та систематизація	Пропонує підбити підсумки щодо властивостей	Узагальнюють результати, формулюють висновки про	Систематизація знань про фундаментальні властивості	Метод «Незакінчене речення».

	організму як відкритої системи.	саморегуляцію.	живого.	

Урок №4 (Математика, 10 клас)

Тема: Поняття похідної та її фізичний зміст.

Етап	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Ефект**	**Примітка**
Організація	Формулює проблемне завдання: як знайти миттєву швидкість нерівномірного руху.	Пропонують варіанти, спираючись на знання з фізики.	Актуалізація опорних знань та мотивація.	Створення проблемної ситуації.
Вивчення	Демонструє виведення формули миттєвої швидкості через границю відношення приросту шляху до часу ($v(t)=s'(t)$).	Виконують обчислення, записують алгоритм знаходження похідної.	Міжпредметна інтеграція.	Зв'язок математики з фізикою.
Закріплення	Пропонує розв'язати задачу на знання фізичного змісту похідної (знайти швидкість точки в момент часу t).	Аналізують умову, диференціюють функцію шляху, знаходять значення.	Формування практичних навичок застосування похідної.	Використання прикладних задач.
Рефлексія	Організовує обговорення: «Де ще, крім механіки, ми можемо спостерігати швидкість зміни процесу?».	Наводять приклади (біологія — швидкість розмноження бактерій, економіка тощо).	Розуміння універсальності математичного апарату.	Розвиток критичного мислення.

Урок №5 (Географія, 10 клас)

Тема: Німеччина: модель економічного розвитку.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**

Актуалізація опорних знань (Перевірка)	Організовує експрес-тест ування через сервіс Plickers.	Відповідають на запитання за допомогою індивідуальн их карток.	Швидкий зворотний зв'язок, створення ситуації успіху.	Ефективне використання ІКТ.
Вивчення нового матеріалу	Реалізує стратегію "перевернуто го навчання": координує виступи та доповнює аналіз.	Презентують міні-доповіді про економіку федеральних земель Німеччини.	Розвиток ораторських здібностей та навичок презентації.	Проєктна діяльність учнів.
Рефлексія та підбиття підсумків	Проводить вправу "Валіза знань" для закріплення вивченого.	Обирають та озвучують найбільш значущі факти про економіку Руру.	Систематиза ція знань, виділення ключових аспектів.	Розвиток критичного мислення.

Урок №6 (Українська мова, 10 клас)

Тема: Пунктуація у складному реченні.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педаг огічний ефект**	**Примітка**
Актуалізаці я опорних знань	Проводить бліц опитування за основними правилами пунктуації складного речення.	Відтворюють правила, наводять власні приклади з пам'яті.	Актуалізація знань, створення ситуації успіху.	Підготовка до практичної роботи.
Мотивація навчальної діяльності	Пропонує проблемні речення, де неправильна пунктуація змінює зміст тексту.	Аналізують мовні конструкції, висловлюють припущення щодо значення.	Формування пізнавального інтересу, внутрішня мотивація.	Зв'язок мови з реальним життям.

Повідомлення теми та завдань	Чітко формулює тему та очікувані результати (вміння будувати складні речення).	Усвідомлюють мету уроку, фіксують її в зошитах.	Спрямування діяльності, формування цілеспрямованості.	Спільне планування результатів.
Закріплення вивченого матеріалу	Організовує аналіз текстів географічного змісту про природні зони України.	Розставляють розділові знаки у складних реченнях, обґрунтовують їх вживання.	Грамотність та наочність, розвиток аналітичного мислення.	Інтегровані завдання.
Рефлексія	Організовує підбиття підсумків за методикою "Незакінчене речення".	Узагальнюють вивчене, самостійно оцінюють свою роботу на уроці.	Систематизація знань, розвиток саморефлексії.	Зворотний зв'язок.

Урок №7 (Історія, 10 клас)

Тема: Світ після Першої світової війни. Версальська система.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Актуалізація опорних знань	Проводить бліц опитування: наслідки Першої світової війни для провідних держав та їхній вплив на сучасну політичну карту.	Відтворюють знання про територіальні втрати та здобутки країн-учасниць війни.	Відновлення в пам’яті ключових історичних фактів, створення бази для аналізу.	Підготовка до розуміння передумов Версальського договору.
Мотивація навчальної діяльності	Демонструє історичну карикатуру на 'Версальський диктат', стимулюючи дискусію про справедливість	Аналізують візуальне джерело, висловлюють припущення щодо майбутньої стабільності у світі.	Формування пізнавального інтересу та критичного мислення.	Використання візуальних методів навчання.

	миру.			
Повідомлення теми та завдань	Чітко формулює тему уроку та очікувані результати: аналіз суті Версальської системи.	Усвідомлюють мету уроку, фіксують її у зошитах.	Спрямування діяльності, формування цілеспрямованості.	Акцент на аналітичній складовій.
Пояснення нового матеріалу	Організовує детальну роботу з інтерактивною історико-географічною картою (порівняння Європи 1914 та 1923 рр.).	Визначають зміну кордонів Європи, виокремлюють нові незалежні держави.	Формування просторової компетенції та глобального бачення геополітичних змін.	Профільна підготовка.
Рефлексія та підбиття підсумків	Проводить вправу 'Дерево рішень': чи можна було уникнути суперечностей у Версальській системі?	Аргументують свою позицію, оцінюючи стійкість повоєнного світоустрою.	Систематизація знань, розвиток навичок ведення дискусії.	Зворотний зв'язок та узагальнення.

Урок №8 (Біологія, 10 клас)

Тема: Закономірності спадковості. Закони Г. Менделя.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Актуалізація опорних знань	Проводить бліц опитування: будова клітини, поняття хромосоми, гена, генотипу та фенотипу.	Відповідають на запитання, пригадують основні генетичні терміни з попередніх курсів.	Актуалізація знань, створення бази для сприйняття законів спадковості.	Опора на знання з цитології.

Мотивація навчальної діяльності	Ставить проблемне питання: чому при схрещуванні рослин з різним забарвленням у першому поколінні всі нащадки одноманітні?	Висловлюють припущення, аналізують запропоновану ситуацію.	Формування пізнавального інтересу та внутрішньої мотивації.	Створення ситуації зацікавленості.
Пояснення нового матеріалу	Пояснює I та II закони Менделя, демонструючи механізм домінування та розщеплення ознак за допомогою схем.	Складають опорний конспект, фіксують умови виконання законів Менделя.	Систематизація знань, формування наукового світогляду.	Використання інтерактивної наочності.
Практикум	Організовує розв’язування генетичних задач на моногібридне схрещування.	Моделюють схрещування за допомогою решітки Пеннета, проводять розрахунки ймовірності появи ознак.	Розвиток логічного мислення, вміння будувати причинно-наслідкові зв'язки.	Алгоритмізація дій.
Рефлексія та підбиття підсумків	Проводить вправу 'Мікрофон': 'Яке значення мають ці закони для селекції та медицини?'.	Узагальнюють вивчене, оцінюють прикладне значення отриманих знань.	Систематизація знань, розвиток саморефлексії.	Зворотний зв'язок.

Урок №9 (Англійська мова, 10 клас)

Тема: Global Issues and Challenges.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**

Введення в іншомовну атмосферу (Warm-up)	Демонструє короткий відеоролик про глобальне потепління.	Дивляться відео та діляться першими враженнями англійською мовою.	Налаштування на сприйняття іншомовної мови, активація уваги.	Використання мультимедійних засобів.
Обговорення (Discussion)	Організовує Brainstorming за темою 'Climate change'.	Складають Mind-map англійською мовою, генеруючи лексику та ідеї.	Розвиток комунікативних навичок, розширення словникового запасу.	Зв'язок з екологією.
Опрацювання навчального матеріалу	Пропонує роботу в малих групах для аналізу глобальних викликів (голод, бідність).	Обговорюють шляхи вирішення проблем у групах, презентують результати.	Формування навичок співпраці та критичного мислення.	Командна робота.
Рефлексія	Проводить вправу 'One-minute paper': 'My contribution to saving the planet'.	Протягом хвилини записують та озвучують свої ідеї щодо особистого вкладу.	Усвідомлення власної ролі в розв'язанні глобальних проблем.	Громадянська відповідальність.

Урок №10 (Географія, 11 клас)

Тема: Топографічна карта: проекція, розграфлення, координати.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Інструктаж	Демонструє алгоритм вимірювання азимутів та роботу з курвиметром на топокарті.	Уважно спостерігають, виконують практичну роботу №1 згідно з інструктивною карткою.	Формування практичної грамотності та просторової уяви.	Використання вимірювальних приладів (курвиметр).

Тренінг	Організовує індивідуальну роботу з визначення прямокутних координат заданих об'єктів.	Знаходять об'єкти на планшеті, визначають координати, фіксують результати.	Розвиток точності, уваги до деталей та аналітичних здібностей.	Індивідуалізація навчання.
Підсумок	Надає «ключ» із правильними відповідями для звірки результатів.	Проводять самоперевірку, оцінюють власну роботу, виявляють помилки.	Розвиток навичок самоконтролю та рефлексії власної діяльності.	Формувальне оцінювання.

Урок №11 (Географія, 10 клас)

Тема: Франція: місце у світі та регіоні.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Актуалізація знань	Пропонує пригадати візитні картки Франції та її роль у ЄС.	Називають ключові асоціації та економічні показники країни.	Створення позитивного емоційного настрою, активізація пам'яті.	Використання методу «Асоціативний кущ».
Вивчення нового матеріалу	Дає характеристику «Франкофонії» як інструменту культурного впливу Франції.	Знаходять та визначають на політичній карті країни поширення французької мови.	Формування культурологічного ефекту та розуміння глобальних зв'язків.	Робота з атласом та контурними картами.
Закріплення	Організовує порівняльний аналіз структури експорту Франції та Німеччини.	Порівнюють дані, виділяють особливості французької економіки (аерокосмічна галузь, туризм).	Розвиток аналітичного мислення та вміння порівнювати.	Використання статистичних даних.

Рефлексія	Проводить підсумок: «Чому Францію називають країною-законодавицею стандартів життя?».	Висловлюють власні думки, узагальнюючи вивчений матеріал.	Усвідомлення цінності отриманих знань, розвиток мовлення.	Вправа «П'ять речень».

Урок №12 (Захист України, 10 клас)

Тема: Цивільний захист. Дії під час повітряної тривоги.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Інструктаж	Пояснює правила поведінки та зміст сигналу «Повітряна тривога», демонструє склад «тривожного рюкзака».	Вивчають алгоритм дій, перевіряють наявність необхідних речей для евакуації.	Чітке розуміння послідовності дій, зниження рівня тривожності.	Використання наочних посібників.
Тренінг	Проводить практичну демонстрацію алгоритму евакуації до найближчого укриття.	Відпрацьовують швидкий та організований вихід у безпечну зону згідно з інструкцією.	Психологічна готовність до надзвичайних ситуацій, подолання паніки.	Суворе дотримання інструкцій безпеки.
Практична частина	Організовує перевірку знань про правила перебування в укритті та правила «двох стін».	Моделюють ситуації вибору безпечного місця у приміщенні за різних обставин.	Формування навичок швидкого прийняття рішень.	Робота в групах.
Підсумок	Проводить дебрифінг: аналізує час евакуації та злагодженість дій класу.	Обговорюють труднощі, що виникли під час тренінгу, оцінюють свою готовність.	Закріплення алгоритму дій на рівні автоматизму.	Формувальне оцінювання.

Урок №13 (Біологія, 10 клас)

Тема: Обмін речовин та енергії — основа життєдіяльності.

Етап уроку	Дії вчителя	Дії учнів	Психолого-педагогічний ефект	Примітка
Актуалізація опорних знань	Проводить евристичну бесіду про щоденний раціон харчування та фізичну активність.	Аналізують власні енергозатрати, порівнюють калорійність страв із витратами енергії.	Здоров'язбереження, усвідомлення важливості балансу нутрієнтів.	Практична спрямованість.
Вивчення нового матеріалу	Пояснює взаємозв'язок між асиміляцією (анаболізмом) та дисиміляцією (катаболізмом).	Складають порівняльну таблицю двох етапів метаболізму, виявляють спільні риси.	Формування системного мислення та розуміння єдності процесів.	Використання схем потоків енергії.
Закріплення	Організовує розв'язування задач на визначення швидкості обміну речовин (BMR).	Розраховують основний обмін за формулою, виходячи з антропометричних даних.	Розвиток обчислювальних навичок та прикладної грамотності.	Індивідуалізація завдань.
Рефлексія	Пропонує вправу «Харчовий кошик»: обрати продукти для відновлення енергії після тренування.	Аргументують свій вибір, спираючись на знання про біохімічний склад продуктів.	Систематизація знань, розвиток культури харчування.	Зворотний зв'язок.

Урок №14 (Математика, 10 клас)

Тема: Правила диференціювання.

Етап уроку	Дії вчителя	Дії учнів	Психолого-педагогічний ефект	Примітка

Актуалізація опорних знань	Організовує математичний диктант на знання таблиці похідних елементарних функцій.	Записують відповіді, здійснюють самоперевірку за зразком.	Відновлення в пам'яті бази для вивчення нових правил.	Підготовка до операційної діяльності.
Повідомлення теми та завдань	Чітко формулює мету уроку: опанувати правила знаходження похідної суми, добутку та частки.	Усвідомлюють мету уроку, фіксують основні формули в опорний конспект.	Спрямування діяльності, формування цілеспрямованості.	Спільне планування результатів.
Закріплення вивченого матеріалу	Організовує колективне розв’язування прикладів різного рівня складності.	Працюють біля дошки, коментують кроки застосування правил, виправляють помилки.	Розвиток навичок самоконтролю та впевненості у власних силах.	Диференційований підхід.
Рефлексія та підсумок	Проводить бліцопитування щодо виявлення найбільш складних моментів у розрахунках.	Аналізують свою роботу, визначають рівень засвоєння алгоритмів диференціювання.	Систематизація знань, розвиток саморефлексії.	Зворотний зв'язок.

Урок №15 (Біологія, 10 клас)

Тема: Віруси, віроїди, пріони. Неклітинні форми життя.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Актуалізація опорних знань	Організовує дискусію: «Чи можна вважати вірус живою істотою?».	Наводять аргументи «за» і «проти», спираючись на ознаки живого.	Розвиток критичного мислення та вміння вести наукову суперечку.	Метод «Прес».

Вивчення нового матеріалу	Пояснює особливості будови вірусів, віроїдів та пріонів; механізми їхнього проникнення в клітину.	Складають порівняльну характеристику неклітинних форм життя у вигляді діаграми Вена.	Систематизація знань про різноманітність органічного світу.	Використання мультимедійної презентації.
Практикум	Організовує групову роботу: «Шляхи поширення та заходи профілактики вірусних інфекцій (грип, COVID-19, ВІЛ)».	Створюють інформаційні пам'ятки або постери з правилами захисту від інфекцій.	Формування відповідального ставлення до власного здоров'я.	Здоров'язбережувальний аспект.
Рефлексія	Проводить вправу «Сенкан» на тему «Вірус».	Узагальнюють отримані знання в лаконічній поетичній формі.	Естетичне сприйняття науки, підбиття підсумків.	Зворотний зв'язок.

Урок №16 (Українська мова, 10 клас)

Тема: Риторика. Мистецтво публічного виступу.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Актуалізація опорних знань	Проводить опитування: «Які риси притаманні гарному оратору?» та «Що таке етос, пафос і логос?».	Називають ключові поняття риторики, пригадують структуру публічного виступу.	Відновлення знань про теорію красномовства.	Використання прийомів класичної риторики.
Мотивація навчальної діяльності	Демонструє фрагмент успішного публічного	Аналізують вербальні та невербальні засоби впливу на	Формування інтересу до оволодіння майстерністю	Використання мультимедіа.

	виступу (TED-talk або звернення відомої особи).	аудиторію.	слова.	
Практикум	Дає завдання: підготувати міні-промову на тему «Промова наукового дослідника» (наприклад, про захист довкілля або нові технології).	Складають тези та виступають перед класом, дотримуючись регламенту та правил риторики.	Розвиток комунікативних навичок, подолання страху публічного виступу.	Творчий підхід.
Рефлексія та оцінювання	Організовує взаємооцінювання виступів за критеріями (зміст, контакт з аудиторією, мовлення).	Надають конструктивний зворотний зв'язок однокласникам, аналізують власні успіхи.	Систематизація знань, розвиток навичок адекватного самооцінювання.	Формувальне оцінювання.

Урок №17 (Фізика, 11 клас)

Тема: Магнітне поле, його властивості. Графічне зображення магнітних полів.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Актуалізація опорних знань	Організовує фронтальну бесіду: «Що спільного та відмінного між електричним та магнітним полями?».	Порівнюють силові характеристики полів, пригадують дослід Ерстеда.	Актуалізація знань, створення бази для вивчення електромагнетизму.	Використання порівняльних таблиць.
Вивчення нового матеріалу	Демонструє за допомогою залізних ошурок спектри магнітних полів постійних магнітів та провідника зі	Спостерігають за експериментом, замальовують конфігурацію силових ліній у зошити.	Формування наочного уявлення про невидимі фізичні поля.	Дослідницький підхід.

	струмом.			
Закріплення	Пропонує вправи на застосування правила правої руки (правила свердлика) для визначення напрямку ліній магнітної індукції.	Визначають напрямок поля для різних конфігурацій провідників, пояснюють свої дії.	Розвиток просторового мислення та алгоритмічних навичок.	Робота з моделями.
Рефлексія	Проводить вправу «Ланцюжок»: учні по черзі називають одну властивість магнітного поля.	Узагальнюють вивчене, виокремлюють головне (замкненість ліній, силова дія на заряди).	Систематизація знань, розвиток уваги.	Зворотний зв'язок.

Урок №18 (Біологія, 11 клас)

Тема: Адаптація як загальна властивість біологічних систем. Принципи адаптацій.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Психолого-педагогічний ефект**	**Примітка**
Актуалізація опорних знань	Проводить інтелектуальну розминку: «Які рівні організації життя ви знаєте і як вони взаємопов'язані?».	Називають рівні від молекулярного до біосферного, наводять приклади взаємодії.	Актуалізація системного підходу до вивчення природи.	Підготовка до розуміння цілісності адаптацій.
Мотивація навчальної діяльності	Демонструє зображення організмів-екстремофілів (мешканців гарячих джерел, глибоководдя).	Аналізують, завдяки чому ці істоти виживають у критичних умовах.	Формування пізнавального інтересу та подиву перед можливостями життя.	Використання наочності (ІКТ).

Вивчення нового матеріалу	Пояснює основні закономірності адаптаціогенезу: правило Бергмана, правило Аллена, закон єдності організму і середовища.	Складають опорну схему «Рівні адаптацій: морфологічні, фізіологічні, поведінкові».	Формування цілісної наукової картини світу.	Робота з підручником та атласом.
Закріплення	Пропонує практичну вправу: «Визначити адаптивне значення особливостей будови кактуса та білого ведмедя».	Обґрунтовують значення кожної ознаки для виживання у відповідному середовищі.	Розвиток логічного мислення та вміння встановлювати причинно-наслідкові зв’язки.	Колективне обговорення.
Рефлексія	Організовує підсумок: «Чи може організм існувати без адаптацій?».	Роблять висновок про адаптацію як фундаментальну умову існування життя.	Усвідомлення універсальності біологічних законів.	Зворотний зв'язок.

Урок №19 (Англійська мова, 11 клас)

Тема: Future Career and Life Choices. Choosing a Profession. .

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Ефект**	**Примітка**
Введення в атмосферу	Пропонує обговорити цитату про покликання та вибір професії.	Висловлюють власні думки англійською мовою, аргументують позицію.	Активація мовленнєвої діяльності, налаштування на тему.	Прийом "Think-Pair-Share".
Опрацювання лексики	Презентує тематичний словник (soft skills, career prospects, job satisfaction).	Складають речення про власні плани, використовуючи нову термінологію.	Розширення професійного словникового запасу.	Робота з картками.

Практикум (Speaking)	Організовує рольову гру "Job Interview": інтерв'юер та кандидат.	Проходять інтерв'ю, презентують свої сильні сторони та навички.	Формування впевненості, розвиток навичок самопрезентації.	Ситуативне моделювання.
Письмо	Надає алгоритм та кліше для написання супровідного листа (Cover Letter).	Складають чернетку листа до потенційного роботодавця.	Практична грамотність, підготовка до реальних викликів.	Профорієнтаційний аспект.
Рефлексія	Проводить підсумок: «Яка навичка є найважливішою для вашої майбутньої кар'єри?».	Аналізують отриману інформацію, формулюють головний висновок уроку.	Усвідомлення власної професійної траєкторії.	Зворотний зв'язок.

Урок №20 (Українська література, 10 клас)

Тема: Іван Франко. Збірка «Зів’яле листя». Філософська та інтимна лірика.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Ефект**	**Примітка**
Актуалізація знань	Проводить літературну вікторину за життєписом І. Франка.	Відповідають на запитання, пригадують основні віхи творчості письменника.	Відновлення фактологічних знань, налаштування на тему.	Бліцопитування.
Мотивація	Читає поезію «Ой ти, дівчино, з горіха зерня» під музичний супровід.	Визначають емоційний стан ліричного героя, діляться враженнями.	Створення глибокого емоційного фону, занурення в атмосферу лірики.	Естетичне виховання.
Вивчення матеріалу	Аналізує композицію збірки («три жмутки»), розкриває поняття «драма	Записують характеристики кожного «жмутка», аналізують образи-символи.	Розуміння психологізму та філософської глибини поезії.	Робота з текстом.

	серця».			
Практикум	Організовує компаративний аналіз поезій Франка та творів світової інтимної лірики.	Знаходять спільні мотиви (нерозділене кохання, страждання, ідеалізація).	Розвиток вміння порівнювати явища в широкому культурному контексті.	Компаративний метод.
Рефлексія	Пропонує вправу «Мікрофон»: «Чому лірика Франка залишається сучасною?».	Висловлюють власні судження про позачасовість людських почуттів.	Усвідомлення гуманістичної цінності літератури.	Зворотний зв'язок.

Урок №21 (Українська література, 11 клас)

Тема: Остап Вишня (Павло Губенко). «Моя автобіографія», «Сом». Оптимізм та гумор письменника.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Ефект**	**Примітка**
Актуалізація знань	Організовує бліцопитування про трагічні сторінки життя письменника (ув'язнення, заслання).	Відтворюють хронологію життя митця, пояснюють походження псевдоніма.	Розуміння незламності духу письменника через історичний контекст.	Зв'язок з історією України.
Мотивація	Зачитує уривок із гуморески, акцентуючи на специфічній «вишневій» усмішці.	Визначають особливості авторського стилю, налаштовуються на позитивне сприйняття.	Зняття психологічної напруги, створення атмосфери довіри.	Використання прийому «Усмішка».
Вивчення матеріалу	Аналізує жанр усмішки як різновид фейлетону та гумореску, розкриває сюжетні лінії твору «Сом».	Фіксують ознаки жанру, характеризують образ оповідача та засоби комічного.	Розвиток літературознавчої компетентності та почуття гумору.	Робота з текстом гуморесок.

Практикум	Дає завдання порівняти засоби творення комічного в «Автобіографії» та «Сомі».	Знаходять приклади гіперболи, іронії, просторічних виразів та фольклорних елементів.	Формування навичок текстологічного аналізу та критичного мислення.	Групова робота.
Рефлексія	Пропонує вправу: «Яку пораду від Остапа Вишні ви б використали сьогодні?».	Висловлюють думки про важливість гумору як засобу виживання та життєствердження.	Усвідомлення терапевтичної та соціальної ролі сміху.	Зворотний зв'язок.

Урок №22 (Захист України, 11 клас)

Тема: Вогнева підготовка. Будова автомата Калашникова (АК) та поводження зі зброєю.

Етап уроку	Дії вчителя	Дії учнів	Ефект	Примітка
Інструктаж	Пояснює правила безпеки при поводженні зі зброєю та боєприпасами.	Вивчають та повторюють алгоритм безпеки, розписуються в журналі інструктажів.	Формування відповідального ставлення до особистої та колективної безпеки.	Суворе дотримання статутних вимог.
Вивчення матеріалу	Демонструє будову автомата, пояснює призначення основних частин та механізмів.	Вивчають назви та функції деталей, спостерігають за процесом неповного розбирання зброї.	Розвиток технічного мислення та розуміння принципів роботи механізмів.	Використання навчального макета.
Практикум	Організовує тренінг з неповного розбирання та збирання автомата після демонстрації.	Виконують неповне розбирання та збирання макета АК, дотримуючись черговості дій.	Розвиток моторики, швидкості реакції та практичних військових навичок.	Робота за нормативами.
Закріплення	Пропонує вправу на спорядження магазину навчальними	Практикуються у спорядженні магазину, відпрацьовують	Формування впевненості у володінні технічними	Змагальний елемент.

	патронами на швидкість.	злагодженість рухів.	засобами.	
Рефлексія	Підбиває підсумки: аналізує типові помилки при розбиранні зброї та оцінює результати.	Самостійно оцінюють свою вправність, обговорюють важливість дисципліни.	Усвідомлення значущості військової підготовки для захисту держави.	Зворотний зв'язок.

Урок №23 (Хімія, 10 клас)

Тема: Оксигеновмісні органічні сполуки. Спирти: склад, будова, властивості.

Етап уроку	Дії вчителя	Дії учнів	Ефект	Примітка
Актуалізація знань	Пропонує пригадати класифікацію вуглеводнів та функціональні групи.	Називають гомологічні ряди, виділяють ознаки насичених вуглеводнів.	Підготовка до сприйняття нової структури молекул.	Бліцопитування.
Вивчення матеріалу	Пояснює поняття функціональної гідроксильної групи (-OH) та її вплив на властивості спиртів.	Моделюють молекули метанолу та етанолу, записують молекулярні формули.	Розуміння залежності властивостей від будови.	Робота з моделями атомів.
Демонстрація	Проводить хімічний експеримент: розчинність етанолу у воді та горіння спирту.	Спостерігають за реакціями, фіксують зміну кольору полум’я та фізичні явища.	Наочне підтвердження хімічної активності сполук.	Лабораторний дослід.
Практикум	Організовує обговорення фізіологічної дії спиртів на організм людини.	Аналізують токсичність метанолу та етанолу, формулюють висновки про шкідливість алкоголю.	Формування відповідального ставлення до здоров'я.	Здоров'язбережувальний аспект.

Рефлексія	Проводить вправу «Третій зайвий»: знайти спирт серед наведених формул органічних речовин.	Класифікують речовини за формулами, аргументують свій вибір.	Закріплення ознак гомологічного ряду спиртів.	Зворотний зв'язок.

Урок №24 (Хімія, 11 клас)

Тема: Неорганічні речовини та їхні властивості. Генетичний зв'язок між класами неорганічних сполук.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Ефект**	**Примітка**
Актуалізація знань	Проводить інтелектуальну розминку: класифікація оксидів, основ, кислот та солей.	Класифікують запропонований перелік формул, називають речовини за номенклатурою.	Відновлення системних знань про неорганічні сполуки.	Робота з таблицею розчинності.
Вивчення матеріалу	Пояснює поняття «генетичного зв'язку», демонструє схеми перетворень від простої речовини до солі.	Складають опорний конспект, фіксуючи логічні ланцюжки: метал → основний оксид → основа → сіль.	Формування цілісного уявлення про взаємозв'язок речовин.	Використання узагальнюючих схем.
Демонстрація	Організовує віртуальний або реальний експеримент: добування нерозчинної основи та її взаємодія з кислотою.	Записують спостереження, складають рівняння реакцій у молекулярній та іонній формах.	Розвиток навичок наукового прогнозування та фіксації результатів.	Хімічний практикум.
Практикум	Пропонує завдання на розв'язання генетичних ланцюжків перетворень різної складності.	Здійснюють розрахунки, прогнозують продукти реакцій, обґрунтовують умови їх перебігу.	Розвиток логічного мислення та вміння застосовувати знання на практиці.	Диференційовані завдання.

Рефлексія	Проводить підсумок через вправу «Ланцюжок»: учні по черзі називають наступну ланку перетворення.	Узагальнюють матеріал, демонструючи розуміння переходів між класами речовин.	Систематизація знань перед підсумковим контролем.	Зворотний зв'язок.

Урок №25 (Інформатика, 10 клас)

Тема: Штучний інтелект. Поняття про нейронні мережі та машинне навчання.

Етап уроку	**Дії вчителя**	**Дії учнів**	**Ефект**	**Примітка**
Актуалізація знань	Організовує дискусію: «Де в повсякденному житті ми стикаємося з дією алгоритмів ШІ?».	Наводять приклади (рекомендації YouTube, розпізнавання облич, перекладачі).	Актуалізація життєвого досвіду, формування розуміння важливості теми.	Метод «Мозковий штурм».
Вивчення матеріалу	Пояснює різницю між традиційними алгоритмами та машинним навчанням. Знайомить із принципом роботи нейромереж.	Складають порівняльну таблицю або ментальну карту «Можливості та ризики ШІ».	Розвиток системного та критичного мислення.	Використання презентації та схем.
Практикум	Демонструє роботу з ШІ-інструментами (наприклад, ChatGPT, Gemini або NotebookLM).	Тестують можливості нейромереж: генерують текст або зображення за запитами (промптами).	Формування навичок взаємодії з сучасними цифровими інструментами.	Робота з хмарними сервісами.
Закріплення	Пропонує завдання на формулювання «правильного»	Практикуються в промпт-інжинірингу, аналізують якість отриманих	Розвиток цифрової грамотності та алгоритмічного	Індивідуальна робота.

	промпту для отримання конкретного результату.	відповідей від ШІ.	підходу до запитів.	
Рефлексія	Проводить вправу «Етична дилема»: чи може ШІ замінити творчі професії?	Аргументують свою думку, обговорюють питання авторського права та достовірності даних.	Формування етичних норм використання цифрових технологій.	Зворотний зв'язок.

5. Висновки та рефлексія результатів практики

Виробнича (педагогічна) практика в Струмківському ліцеї стала визначальним етапом у професійному становленні магістра. Досвід взаємодії з учнівським та педагогічним колективом у закладі з історичним профілем дозволив апробувати широкий спектр методичних прийомів, адаптованих до сучасних викликів.

Професійно-методична готовність:

Опановано методику викладання географії в 10-11 класах за рівнем стандарту (програма 2022 р.), зокрема через впровадження кейс-стаді та інтерактивних технологій (Plickers, QR-коди).

Діагностико-прогностична навичка:

Набуто досвіду аналізу соціально-психологічного клімату класу та використання потенціалу учнівського самоврядування для підвищення навчальної мотивації.

Досвід Струмківського ліцею підтвердив гіпотезу магістерського дослідження щодо ефективності цифрових інструментів у візуалізації просторових даних. Моє професійне кредо трансформувалося у формулу: *"Вчитель — не транслятор інформації, а модератор компетентностей"* . Здобуті навички управління класом у кризових умовах (хвилини мовчання, тривоги) зміцнили мою готовність до роботи в реальних умовах сучасної української школи.

Директор Струмківського ліцею Олена ЯКОВЕНКО

"___" _____ 2026 р.